

FIL-BORD LI JIRREGOLA L-KERA

MAGISTRAT DR JOSEPH CASSAR BA. LL.D.

Illum, 22 ta' Novembru 2001

Rikors Nru: 4/95C

Supermarkets (1960) Limited

Vs

**Mario Cachia f' ismu propju u bhala
mandatarju tal-imsiefer Stephen sive
Steve Cachia u Carmen Cachia, Inez mart
Victor Borg, Victoria Grech, Polly Grech,
Natalie Grech u Edward Grech u b'
digriet tat-2 ta' Frar 2000 stante il-mewt
ta' Edward Grech l-atti gew trasfuzi f'
isem il-werrieta tieghu Natalie Grech u b'
digriet tal-24 ta' April gie revokat id-
digriet tat-2 ta' Frar u l-atti gew trasfuzi,
stante il-mewt ta' Edward Grech, f' isem
Emma Grech.**

Il-Bord,

Ra c-citazzjoni fejn is-socjeta attrici qalet li:

Peress li b' rikors li ppresentaw quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera atturi ppremettew li Supermarkets (1960) Limited tikri minghand l-intimati l-fond maghruf bhala Supermarket Limited f' The Strand, Sliema; Illi l-kera huwa LM4410.00 fis-sena u l-intimati gharfuhom li bi hsiebhom ighollu l-kera ghal tmint elef liri Maltin (Lm8000.00,0) fis-sena jithallas bit-tlett xhur bil-quddiem;

Peress li l-atturi ziedu qalu li din it-talba m' għandhiex tigi milqugħha għal diversi ragunijiet fosthom li l-kera mitluba hija esagerata u kontra l-ligi; illi jirrizulta li sid il-kera qiegħed jitlob zieda ta' 81% meta: Il-kera huwa diga għaoli u hafna għola minn diversi hwienet fil-vicinanzi. L-atturi għandhom spejjes kbar f' manteniment ta' l-istess post u sid il-kera fil-fatt lanqas huwa s-sid tal-post izda għandu l-post b' cens temporanju mis-sidien u jħallas biss ftit lir cens fis-sena u għalhekk talbu li jigu michuda t-talbiet għal awment fil-kirja.

Peress li l-intimati irrispondew li l-kera prezenti huwa ta' Lm1102.50 kull tlett xħur u skond kuntratt tal-11 ta' Ottubru 1976 ir-rikorrenti obbligaw ruhhom li wara l-perjodu ta' hmistax il-sena mid-data tal-kuntratt huma kellhom jiftieħmu kera xieraq għal dan il-fond. L-intimati komplew qalu li r- rikorrenti naqṣu li jagħmluh tant li ma accettawx li jersqu għal ftehim tal-kera li għandu jithallas ghall-fond; illi l-kera prezenti ma hux wieħed xieraq peress li hu baxx wisq tenut kont ghall-kobor tal-fond, il-lokalita' ottimali tieghu u l-kera li jithallas mill-inkwilin ta' fondi fil-vicinanzi u għalhekk talbu li r-rikorrenti jottoperaw ruhhom mal-ftehim precitat tal-11 ta' Ottubru 1976 u jekk ikun il-kaz jiġi ffiassat il-kera xieraq tal-fond "Supermarket Limited", The Strand Sliema.

Peress li b' rapport li ppresentaw il-Membri Teknici tal-Bord gie ddikjarat li l-Membri Teknici wara li għamlu l-kalkoli necessarji, waslu ghall-konkluzzjoni li l-kera xieraq għal-lum, li ma jeċċedix b' aktar minn 40% il-kera li bih seta' kien mikri fil-1914 għandu ikun ta' Lm6500 fis-sena bil-kundizzjoni li x-xogħol ta' manutensjoni ordinarja jkun ghak-kariku tal-inkwilin u x-xogħol l-iehor ghall-kariku tas-sid.

Peress li l-partijiet ma gewx informati bil-kontenut ta' din id-deċijsjoni qabel ssentenza u għalhekk ma kien hemm ebda opportunita li jittrattaw u jissotomettu l-punti tagħhom dwar l-istess.

Peress li b' sentenza tal-25 ta' Lulju 1995, wara li gie anness ir-rapport fuq imsemmi, iddikjara li l-kera xieraq tal-fond in kwistjoni, li ma jeċċedix b' aktar minn 40% il-kera li bih seta' kien mikri l-istess fond skond il-ligi, għandu jkun ta' sitt elef u hames mitt lira Maltija (Lm6500) fis-sena oltre kondizzjonijiet ohra kif kontenuti fl-istess rapport.

Peress li jirrizulta mingħajr dubju li huwa skorrett d-deċijsjoni tal-membri teknici tal-Bord billi ma jistax ikun li l-post in kwistjoni seta inkera f' 1914 bil-prezz ta' Lm4642 fis-sena.

Peress li jista jigi malajr stabilit li b' kera ta' Lm4642 fis-sena f' 1914 wiehed seta jiehu kwazi nofs l-area ta' Sliema u mhux hanut tad-daqs in kwistjoni.

Peress li jirrizulta ukoll li l-Bord biddel kundizzjonijiet ohra tal-kirja meta ma kienx hemm talba ghal dan fir-rikors promotorju

Peress li fis-sentenza hemm zball manifest billi l-Bord iddikjara:

"li l-kera xieraq tal-fond in kwistjoni, li ma jeccedix b' aktar minn 40% il-kera li bih seta kien mikri l-istess fond skond il-ligi għandu ikun ta' sitt elef u hames mitt lira Maltija (Lm6500)."

meta fil-fatt l-Bord kellu jikkunsidra il-kera xieraq għal lum, li ma' jeccedix b' aktar minn 40% il-kera li bih seta' kien mikri fil-1914.

Peress li għalhekk s-sentenza kienet l-effett ta' zball li jidher mill-attijiet jew dokumenti tal-kawza u għalhekk hemm lok ta' ritrattazzjoni ai termini tal-artikolu 811 (1) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili.

Peress li hemm ukoll lok għar-ritrattazzjoni ai termini tal-artikolu 811 (f) ta' l-istess Kap 12 billi fis-sentenza giet mogħtija fuq haga m' hix imdahħla fit-talba.

Peress li s-sentenza applikat il-ligi hazin billi ma ikkunsidraxx il-valur tal-post f' 1914 u għalhekk hemm lok ta' ritrattazzjoni ai termini tal-artikolu 811 (e).

Jghidu l-konvenuti ghaliex din l-Onorabbi Qorti ma għandhiex:

1. Tiddikjara li hemm lok għar-ritrattazzjoni tas-sentenza tal-Bord Li Jirregola l-Kera fl-ismijiet John Mattei et vs. Mario Cachia pro et noe rikors numru. 166B/94 deciza fil-25 ta' Lulju 1995 billi s-sentenza kienet l-effett ta' zball li jidher mill-attijiet jew dokumenti tal-kawza u għalhekk hemm lok ta' ritrattazzjoni ai termini tal-artikolu 811 (1) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili.

2. Tiddikjara li li hemm ukoll lok għar-ritrattazzjoni ta' l-istess sentenza ai termini tal-artikolu 811 (f) ta' l-istess Kap 12 billi fis-sentenza giet mogħtija fuq haga m' hix imdahħla fit-talba.

3. Tiddikjara li hemm lok ukoll ghar-ritrattazzjoni ta' l-istess sentenza billi s-sentenza applikat il-ligi hazin billi ma ikkunsidrax il-valur tal-post f' 1914 u ghalhekk hemm lok ta' ritrattazzjoni ai termini tal-artikolu 811 (e).

Bl-ispejjes kontra l-konvenuti li huma ingunti ghas-subizzjoni.

Ra d-dikjarazzjoni mahlufa ta' John Mattei ghan-nom u in rappresentanza ta' l-istess socjeta'.

Ra l-lista tax-xhieda;

Ra d-dokumenti esebiti;

Ra in-nota ta' eccezzjonijiet ta' Mario Cachia:

1. Illi fl-ewwel lok, l-esponenti mhuwiex mandatarji ta' Stephen Cachia.

2. Illi fit-tieni lok, l-eventwali gudizzju f' dina l-kawza ma jistax ikun integrum peress li c-citazzjoni odjerna flimkien mad-dikjarazzjoni ma gewx notifikati lil partijiet kollha kif jirrikjedi l-artikolu 185 tal-Kap. 12 tal-ligijiet ta' Malta.

3. Illi fit-tielet lok, ic-citazzjoni hija irrita u nulla stante li l-atturi ma talbux lil dan il-bord sabiex okkorrendo, l-ewwel jirrevoka is-sentenza tieghu tal-25 ta' Lulju, 1995 qabel ma jghaddi ghall-eventwali konsiderazzjonijiet dwar ir-ritrattazzjoni tal-kawza.

4. Illi fir-raba' lok, it-talbiet tal-atturi għandhom jigu michuda peress li minn imkien fl-atti jew dokumenti tal-kawza ma jirrizulta li kien hemm zball kif jirrikjedi l-artikolu 811 (1) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta u allura s-sentenza ta' dan il-Bord tal-25 ta' Lulju, 1995 ma setghet qatt kienet effett ta' tali zball.

5. Illi fil-hames lok u minghajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tal-atturi għandhom jigu michuda wkoll billi d-deċiżjoni tal-Bord inghata skond ir-rikors promotur u l-ittra ufficjali tal-intimati tat-22 ta' Gunju, 1994 li giet pprezentata ai termini tal-artikolu 14 et seq tal-Kap 69 u għalhekk ma hemmx lok għal ritrattazzjoni ab bazi tal-artikolu 811 (f) tal-Kap. 12.

6. Illi fis-sitt lok u minghjar pregudizzju ghas-suespost, it-talbiet tal-atturi għandhom jigu michuda wkoll peress li mhux biss ma hemm l-ebda dubbju li s-sentenza applikat il-ligi gusta kif tinsab fil-provvedimenti tal-Kap 69 tal-Ligijiet ta' Malta u għalhekk ma hemmx lok ta ritrattazzjoni skond il-paragrafu 811 (e) tal-Kap 12.

7. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Ra n-nota ta' eccezzjonijiet ta' Stephen Cachia, Carmen Wareing, Polly Grech, emma Grech u Inez Borg:

1. Illi fl-ewwel lok ic-citazzjoni intavolata mill-atturi hija tardiva peress li ma gietx ipprezentata fit-terminu stabbilit mill-Art. 818 (1)(d) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.
2. Illi fit-tieni lok, l-eventwali gudizzju f' dina l-kawza ma jistax ikun integrū peress li c-citazzjoni odjerna flimkien mad-dikjarazzjoni ma gewx notifikati lil partijiet kollha kif jirrikjedi l-artikolu 185 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.
3. Illi fit-tielet lok, ic-citazzjoni hija irrita u nulla stante li l-atturi ma talbux lil dan il-Bord sabiex okkorrendo, l-ewwel jirrevoka is-sentenza tieghu tal-25 ta' Lulju, 1995 qabel ma jghaddi ghall-eventwali konsiderazzjoni dwar ir-ritrattazzjoni tal-kawza.
4. Illi fir-raba' lok, it-talbiet tal-atturi għandhom jigu michuda peress li minn imkien fl-atti jew dokumenti tal-kawza ma jirrizulta li kien hemm zball kif jirrikjedi l-artikolu 811 (1) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta u allura s-sentenza ta' dan il-Bord tal-25 ta' Lulju, 1995 ma setghet qatt kienet effett ta' tali zball.
5. Illi fil-hames lok u mingħajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tal-atturi għandhom jigu michuda wkoll billi d-deċiżjoni tal-bord ingħata skond ir-rikiors promotur u l-ittra ufficjali tal-intimati tat-22 ta' Gunju, 1994 li giet pprezentata ai termini tal-artikolu 14 et seq tal-Kap 69 u għalhekk ma hemmx lok għal ritrattazzjoni ab bazi tal-artikolu 811(f) tal-Kap.12.
6. Illi fis-sitt lok u mingħajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tal-atturi għandhom jigu michuda wkoll peress li mhux biss ma hemm l-ebda dubbju li s-sentenza applikat il-ligi gusta kif tinsab fil-provvedimenti tal-Kap 69 tal-Ligijiet

ta' Malta u ghalhekk ma hemmx lok ta' ritrtazzjoni skond il-paragrafu 811 (e) tal-Kap 12.

7. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Sema' x-xhieda bil-gurament;

Ra d-dokumenti esebiti;

Ra l-atti kollha;

Sema' t-trattazzjoni ta' l-avukati;

Ra l-verbal tas-17 ta' Ottubru 2001;

Ikkunsidra,

Illi din hija kawza ta' smiegh mill-gdid ta' sentenza moghtija mill-Bord Li Jirregola l-Kera fil-25 ta' Lulju 1995:

Ra r-rikors fejn ir-rikorrenti nomine ppremettew illi s-socjeta' Supermarkets (1960) Limited tikri minghand l-intimati l-fond maghruf bhala Supermarket Limited f' the Strand Sliema; illi l-kera ta' llum huwa erbat elef erba' mijà u ghaxar liri Maltin (Lm4410.00,0) fis-sena u Paul Grech et gharrfu lill-esponenti bl-ittra ufficjali tat-22 ta' Gunju, 1994 li kopja tagħha hija annessa, li bi hsiebhom ighollu l-kera għal tmint elef liri Maltin (Lm8000.00,0) fis-sena jithallas bit-tlett (3) xhur bil-quddiem; illi t-talba ta' sid il-kera m' għandiex tigi milqugħa għal diversi ragunijiet fosthom li l-kera mitluba hija esagerata u kontra l-ligi; illi jirrizulta li sid il-kera qiegħed jitlob zieda ta' 81% meta:- 1. Il-kera huwa diga' għoli u hafna għola minn diversi hwienet fil-vicinanzi; 2. L-esponenti għandhom spejjes kbar f' manteniment ta' l-istess post u 3. Sid il-kera fil-fatt lanqas huwa ssid tal-post izda għandu l-post b' cens temporanju mis-sidien u jħallas biss ftit liri cens fis-sena u għalhekk ir-rikorrenti nominee talbu li in vista tal-premess jiġu michuda it-talbiet għal-awment fil-kirja kif proposti mill-intimati fl-ittra ufficjali tagħhom tat-22 ta' Gunju, 1994, u li jiġi kkonfermati l-kondizzjonijiet tal-lokazzjoni vigenti;

Ra r-risposta tal-intimati fejn gie sottomess illi r-rikorrenti ppresentaw rikors quddiem dan il-Bord fejn talbu jichad l-awment fil-kera propost mill-esponenti fl-ittra ufficjali tagħhom tat-22 ta' Gunju, 1994; illi fl-ewwel lok il-gudizzju eventwali ta' dan il-bord ma jistax ikun integrū peress li ma gewx intimati s-sidien kollha tal-kera, u inoltre, Mario Grech ma hux sid il-kera; illi l-kera prezenti huwa ta' elf mijja u zewg liri maltija u hamsin centezmu (Lm1102.50,0) kull tlett xhur; illi skond kuntratt tal-11 ta' Ottubru, 1976, ir-rikorrenti obbligaw ruhhom li wara l-perjodu ta' hmistax –il sena mid-data tal-kuntratt huma kellhom jiftehu kera xieraq għal dan il-fond. Dan ir-rikorrenti naqsu li jagħmluh tant li ma accettawx li jersqu ghall-ftehim tal-kera li għandu jithallas ghall-fond; illi l-kera prezenti ma hux wieħed xieraq peress li hu baxx wisq tenut kont ghall-kobor tal-fond, il-lokalita' ottimali tieghu, u l-kera li jithallas mill-inkwilin ta' fondi fil-vicinanzi u għalhekk l-intimati talbu sabiex wara li r-rikorrenti jottemperaw ruhhom malf-tehim precitat tal-11 ta' Ottubru, 1976, jekk ikun il-kaz, jigin ffissat il-kera xieraq tal-fond “Supermarket Limited”, The Strand , Sliema;

Ra il-verbal tas-seduta tal-31 ta' Jannar 1995 minn fejn jirrizulta illi l-intimati, wara li saret korrezzjoni fir-rikors promotur, irrinunzjaw ghall-ewwel zewg eccezzjonijiet;

Ra l-atti l-ohra kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Ra l-verbal tas-seduta tat-28 ta' Marzu 1995 u dawk tas-seduti sussegwenti;

Ikkonsidra:

Mir-rapport tal-membri teknici tal-Bord, liema rapport qed jigi hawn anness u għandu jitqies bhala formanti parti integrali mill-presenti sentenza, kjirrizulta illi l-kera xieraq tal-fond in kwistjoni, li ma jeċċedix b' katar minn 40% il-kera li bih seta kien mikri l-istess fond skond il-ligi, għandu jkun ta sitt elef u hames mitt lira maltija (Lm6500) fis-sena oltre kondizzjonijet ohra kif kontenuti fl-istess rapport;

In vista tal-premess:

Jiddeċiedi billi jiffissa l-kera tal-fond in kwistjoni fis-somma ta' Lm6500 fis-sena, pagabbli kull tlett xhur bil-quddiem, b' effett mill-ewwel skadenza wara d-data tan-notifika lir-rikorrenti nominee tal-ittra ufficjali tal-intimati tat-22 ta' Gunju 1994 u bil-kondizzjonijiet kollha kif kontenuti fl-imsemmi rapport tal-membri teknici tal-Bord;

In vista tac-cirkostanzi specjali tal-kaz l-ispejjez jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

Parti shiha minn din is-sentenza huwa r-rapport tal-membri teknici mahtura mill-Bord:

Il-Membri Teknici tal-Bord ezaminaw il-fond in kwistjoni sabiex jiffissaw il-kera tieghu, skond l-Ordinanza Numru XXI tal-1931, u wara li ghamlu l-kalkoli necessarji, waslu ghall-konkluzzjoni li l-kera xieraq ghal-lum, li ma' jeccedix b' aktar minn 40% il-kera li bih seta' kien mikri fil-1914, għandu jkun ta' Lm6500 fis-sena bil-kondizzjoni li x-xogħol ta' manutenzjoni ordinarja jkun ghak-kariku tal-inkwilin u x-xogħol l-ieħor kollu ghak-kariku tas-sid.

Ikksidra:

1. Illi l-eccezzjoni mogħtija minn Mario Cachia li hu m' hux mandatarju ta' Stephen Cachia u l-eccezzjoni tal-konvenuti l-ohra li c-citazzjoni u d-dikjarazzjoni ma gewx notifikati lill-partijiet kollha gew sorvolati. (ara verbali tal-4 ta' Lulju 2001 u tas-17 ta' Ottubru 2001)

2. L-eccezzjoni li għandu quddiemu l-Bord u li skond il-ligi trid tigi deciza l-ewwel hi:

“ic-citazzjoni hija irita u nulla stante li l-atturi ma talbux lil dan il-Bord sabiex okkorrendo, l-ewwel jirrevoka is-sentenza tieghu tal-25 ta' Lulju 1995 qabel ma jghaddi ghall-eventwali konsiderazzjonijiet dwar ir-ritrattazzjoni tal-kawza.”

Din l-eccezzjoni giet mogħtija mill-konvenuti kollha.

3. Il-konvenuti jagħmlu referenza ghall-artikolu 811 tal-Kap 12.

“Kawza deciza b' sentenza mogħtija fi grad ta' appell tista', fuq talba ta' wahda mill-partijiet li jkollha interess, tigi ritrattata, wara li qabel xejn tigi mhassra dik is-sentenza.....”

u jghidu li la fic-citazzjoni ma ntalabx it-thassir tas-sentenza moghtija mill-Bord Li Jirregola l-Kera fil-25 ta' Lulju 1995, l-istess citazzjoni hi irita u nulla. Jaghmlu referenza ghas-sentenza moghtija mill-Onorabbli Qorti ta' l-appell in re "Brincat noe vs Mizzi noe" fl-24 ta' April 1996.

4. L-atturi jaghmlu referenza ghall-artikolu 789 tal-Kap 12.

"(1) L-eccezzjoni ta' nullita' ta' l-atti gjudizjarji tista' tinghata:

- (a) jekk in-nullita' hija ddikjarata mill-ligi espressament;
- (b) jekk l-att jinhareg minn qorti mhux kompetenti;
- (c) jekk fl-att ikun hemm vjolazzjoni tal-forma mehtiega mill-ligi, wkoll jekk mhux taht jiena ta' nullita' kemm -il darba dik il-vjolazzjoni tkun gabet, lill-parti li titlob in-nullita', pregudizzju illi ma jistax jissewwa xort' ohra hlied billi l-att jigi annullat;
- (d) jekk l-att ikun nieqes minn xi partikolarita' essenziali espressament mehtiega mil-ligi;

Izda dik l-eccezzjoni ta' nullita' hija mahsuba fil-paragrafi (a), (c), u (d) ta' dan is-subartikolu ma tkunx tista' tinghata jekk dak in-nuqqas jew vjolazzjoni jkunu jistghu jissewwew that kull dispozizzjoni ohra tal-ligi.

(2) L-eccezzjoni ta' nullita' ta' att, that il-paragrafu (c)

"tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, ma tistax tinghata, meta l-parti li tagħtiha tkun baqghet tagħmel jew, għad li tkun taf biha, tkun halliet li jibqghu jsiru atti ohra wara, mingħajr ma teccepixxi dik in-nullita'."

F' dan il-kaz dan l-artikolu mhux applikabbi għar-ragunijiet li ser jissemmew aktar 'l quddiem.

5. Fic-citazzjoni qed tintalab dikjarazzjoni "li hemm lok għar-ritrattazzjoni tas-sentenza tal-Bord Li Jirregola l-Kera fl-ismijiet John Mattei et vs Mario Cachia pro et noe', rikors numru 166B/94 deciza fil-25 ta' Gunju 1995"

- (a) billi s-sentenza kienet l-effett ta' zball li jidher mill-attijiet jew dokumenti tal-kawzi u ghalhekk hemm lok ta' ritrattazzjoni ai termini tal-art 811(1).
- (b) billi is-sentenza giet moghtija fuq haga mhiex imdahhla fit-talba – art 811 (f)
- (c) billi s-sentenza applikat il-ligi hazin billi ma ikkunsidratx il-valur tal-post fl-1914 u ghalhekk hemm lok ta' ritrattazzjoni ai termini tal-artikolu 811(e)

6. L-art 811 tal-Kap 12 jipprovdi illi “kawza deciza.....tista”, fuq ttalba ta’ wahda mill-partijiet li jkollha interess, tigi ritrattata, wara li qabel xejn tigi mhassra dik is-sentenza ghal xi wahda mir-ragunijiet li l-artikolu jelenka. Hu car illi hi kondizzjoni sine que non ta’ din il-procedura specjali illi qabel ma kawza tigi trattata mill-gdid, trid tkun giet revokata u mhassra s-sentenza li tkun impenjata. Mhux lecitu ghall-Bord allura li jibda jikkunsidra u jittratta mill-gdid il-kawza jekk ma jkunx qabel annulla is-sentenza li tagħha tkun qed tintalab ir-ritrattazzjoni u dana wara d-debita verifika li jkunu jokkorru cirkostanzi li jiggustifikaw li dan isir fit-terminu ta’ xi wieħed jew aktar mis-subincizi ta’ l-art 811. Verifika li l-Qorti tista’ tagħmel biss jekk ikun hemm talba ad hoc mir-ritrattand li s-sentenza attakkata tigi qabel xejn imħassra. (ara ‘Brincat noe vs Mizzi noe’, App. 24/4/96 ghall-gabra ta’ gurisprudenza fuq is-suggett)

7. Is-socjeta’ qed titlob dikjarazzjoni li hemm lok għar-ritrattazzjoni tas-sentenza fuq tlett sub-incizi ta’ l-art 811. L-art 820 jghid li “ meta t-talba għar-ritrattazzjoni tigi milqugħha bit-thassir tas-sentenza attakkata, il-kawza tigi mismugħha mill-gdid fil-mertu.....” Artiklu li jissotolinea r-rekwizit sine que non li tithassar is-sentenza allokkata. Thassir li ma jistax isir jekk ma’ jkunx hemm talba ad hoc tar-ritrattand. Talba għad-dikjarazzjoni li hemm lok għar-ritrattazzjoni bl-ebda mod ma tista’ twassal biex tissodisfa r-rekwizit tal-ligi ghalkemm fejn hu possibli u sa fejn il-ligi tippermetti li hekk isir, l-Bord għandu jsalva procedura fl-interess tal-għustizzja sostanzjali.

8. Talbiet għal dikjarazzjoni li hemm lok għar-ritrattazzjoni (1) minhabba li sentenza kienet l-effet ta’ zball li jidher mill-atti jew dokumenti tal-kawza, (2)

minhabba li s-sentenza giet moghtija fuq haga mhiex imdahhla fit-talba u (3) minhabba applikazzjoni hazina tal-ligi bl-ebda mod u bl-ebda tigbid ta' interpretazzjoni (mhux permess f' din is-sura ta' procedura) ma jistghu jigu meqjusa bhala li jfissru talba ghat-thassir u revoka ta' sentenza. Mhux kull ma hu kuntrarju ghall-ligi hu null jew annullabbli. Dak li hu null jew annullabbli jigi mhassar biss jekk issir talba ghalhekk lill-Bord u li tigi deciza wara li jinstemghu l-partijiet. Ir-rexizzjoni mhix allura konsegwenza naturali u inevitabbi tadtikjarazzjonijiet mitluba. Il-qorti ma tistax tiddikjara n-nullita' ta' sentenza jekk ma jkollhiex talba quddiemha biex tagħmel hekk. (it-tifsira moghtija mill-abili difensur tas-socjeta' ritrattand dwar it-talba għat-thassir ta' sentenza iggieb fixxejn il-ligi li titlob li ssir talba għat-thassir)

9. Fic-citazzjoni ma giex kompriz dak l-istadju imsejjah “in rescidente”. Fil-kaz ‘Ciappara vs Zammit’ (Vol XXXIX – 3-894) fejn ir-ritrattand kien talab qabel xejn dikjarazzjoni mill-Qorti li s-sentenza inpunjata ittieħdet b' qerq u ma talabx li dik is-sentenza tigi mhassra u talab biss li l-Qorti tisma' t-trattazzjoni mill-gdid, il-Qorti iddecidiet li l-procedura kienet irrita u nulla. Il-gurisprudenza tħalleml li

“is-smiegh mill-gdid qatt ma jista’ jsir qabel ma titnehha s-sentenza ta’ qabel, u s-sentenza ta’ qabel ma tistax tithassar mingħajr talba ‘ad hoc’; u xejn ma jiswa li wieħed jghid li meta jħtalab is-smiegh mill-gdid tkun b’ daqshekk miftehma t-talba biex tithassar is-sentenza ta’ qabel” (Lanzon vs Lanzon, 24/1/35, Vol XXIX – 11-281) (ara wkoll Vol XXI-11-117; XXIX-11-281; XXVI-1-622)

10. Saret referenza minn naħha tas-socjeta' ritrattandi għas-sentenza in re ‘Herrera noe vs Cassar et noe’ fejn tqajjmet il-kwistjoni jekk il-procediment sommarju magħruf bhala l-procedura bil-giljottina setghax jissustissi bhala procediment ordinarju meta aktar minn rekwid wieħed, necessarju kienu nieqsa. (App. Kum. 5/10/92). Saret referenza ukoll għas-sentenza moghtija mill-Onorabbli Qorti ta’ l-appell (Sede Kummercjal) in re ‘Carbone noe vs Mizzi et noe fil-15 ta’ Frar 1993 li kienet dwar ‘gudizju kollettiv’ fejn citazzjoni koncepita bl-aktar mod vag giet dikjarata nulla. L-ebda argument ma jista’ jigi mibni fuq is-sentenzi msemmija li jghodd għal kaz li għandu quddiemu l-Bord illum.

Ghalhekk il-Bord jilqa' t-tielet eccezzjoni tal-konvenuti u jiddikjara c-citazzjoni irrita u nulla, jillibera lill-konvenuti mill-osservanza tal-gjudizzju; l-ispejjez jithallsu mis-socjeta' attrici barra dawk relativi ghall-mandat ta' skorta tat-18 ta' Marzu 1997 li għandhom jithallsu mill-konvenut Mario Cachia.

Dep.Reg

Magistrat